

MEBLE	NORMA BRANŻOWA		BN-76
	Meble mieszkaniowe		7143-02
	Materace		Zamiast BN-66/7143-02
	Wspólne wymagania i badania		Grupa katalogowa IX 25

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania i badania dotyczące materaców jedno- i wieloczęściowych wykonanych z formatkami sprężynowymi, z materiałów gąbczastych lub z trawy, przeznaczonych do mebli do leżenia.

1.2. Określenia — wg PN-74/F-06002.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział

2.1.1. Odmiany. W zależności od liczby części składowych, rozróżnia się następujące odmiany materaców:

- jednoczęściowe bez klina — I,
- jednoczęściowe z klinem — I K,
- trzyczęściowe bez klina — III,
- trzyczęściowe z klinem — III K.

2.1.2. Kategorie. W zależności od rodzaju i jakości użytych materiałów rozróżnia się dwie kategorie materaców: A i B.

2.2. Sposób budowy oznaczenia. W skład oznaczenia powinny wchodzić:

- a) nazwa wyrobu,
- b) symbol odmiany materaca wg 2.1.1,
- c) symbol kategorii materaca wg 2.1.2,
- d) wymiary gabarytowe materaca, mm,
- e) numer niniejszej normy.

2.3. Przykład oznaczenia materaca jednoczęściowego bez klina (I), wykonanego w kategorii A, o wymiarach gabarytowych 1900×900×180:

MATERAC I-A 1900×900×180 BN-76/7143-02

3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary gabarytowe materaców i dopuszczalne odchyłki od tych wymiarów podano w tabl. 1.

Tablica 1

Przeznaczenie materaców	Wymiary i odchyłki, mm							
	długość	odchyłki materace		szerokość	odchyłki materace		wysokość	odchyłki
		na formatkach sprężynowych	pozostałe		na formatkach sprężynowych	pozostałe		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dla dzieci ¹⁾	1120							
	1160							
	1260	± 5	± 10	560	± 5	± 10	co najmniej 100	+10
	1360			660				
Dla dorosłych	1450							
	1860			700				
	1900			800				
	1950	± 5	± 20	900	± 5	± 10	co najmniej 120	+10
	2000			1100				
	2050			1200				
			1400					
			1600					
			1800					

¹⁾ Wymiary długości i szerokości materaców dla dzieci dostosowano do wymiarów oddzielnie produkowanych łóżeczek.

Długość jednej części materaca 3-częściowego powinna równać się $\frac{1}{3}$ długości całkowitej wg tablicy.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Meblarstwa

Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Meblarskiego dnia 15 marca 1976 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 stycznia 1977 r.

(Dz. Norm. i Miar nr 12/1976 poz. 43)

3.2. Materiały. Ważniejsze materiały do produkcji materaców podano w tabl. 2. Oprócz wymienionych w tabl. 2, do produkcji materaców mogą być stosowane inne materiały, jeżeli odpowiadają jednemu z następujących warunków:

- a) zostały znormalizowane z przeznaczeniem do produkcji części tapicerowanych mebli do leżenia,
- b) zostały zaakceptowane przez odbiorcę w określonym zakresie stosowania,
- c) uzyskały pozytywną opinię upoważnionej placówki naukowo-badawczej, potwierdzającą ich pełną przydatność w określonym zakresie stosowania.

Szczegółowe wymagania w zakresie rodzaju i jakości materiałów w materacu powinny być podane w dokumentacji technicznej.

Tablica 2

Lp.	Materiały	Kategoria materaca	
		A	B
1	2	3	4
1	Wypełniające	formatki sprężynowe typ Bonnell ¹⁾	
		formatki sprężynowe typ szlarafia ¹⁾	
		guma piankowa: płyty wg PN-64/C-94142, formatki wg BN-69/6626-03	
		pianka poliuretanowa polieterowa ¹⁾	
2	Pokryciowe	trawa zamorska ¹⁾ trawa morska ²⁾	
		waty: wełniane, bawełniane, anilanowe	
		wata tapicerska ¹⁾	
		tkaniny: meblowe wg BN-73/7545-01, lniane wg BN-72/7523-12, jedwabne wg BN-71/7553-05, bawełniane wg BN-72/7533-01, dzianiny meblowe	
¹⁾ Patrz: Informacje dodatkowe.			
²⁾ Sprężystość co najmniej 40%, wilgotność do 18%.			

3.3. Wykonanie

3.3.1. Materace z formatkami sprężynowymi.

W materacach tych zasadnicze wypełnienie stanowią formatki sprężynowe typu Bonnell lub szlarafia. Zaleca się zastąpienie w formatkach typu Bonnell obustronnych ramek krawędziowych z taśmy metalowej sprężynami łączącymi z drutu ϕ średnicy 1,4 mm.

Formatki przed naciągnięciem pokrowca z materiału pokryciowego powinny być obciążone tkaniną jutową lub innym materiałem o podobnych właściwościach, a następnie obłożone pianką poliuretanową o odpowiednich parametrach techniczno-użytkowych. Poszczególne warstwy w materacu powinny być ze sobą połączone w sposób zapobiegający ich wzajemnemu przesuwniu się podczas użytkowania.

Zaleca się:

- nałożenie na piankę poliuretanową warstwy waty lub przestębnowanego pokrowca z watą;
- w materacach pikowanych — stębnowanie bodzien;
- stosowanie pokrowców zdejmowanych;
- wmontowywanie w bodna wietrzników;
- zaopatrywanie materaców w uchwyty mocowane na jednym z dłuższych bodzien.

Promień zaokrąglenia narożników bodzien nie powinien być większy niż 20 mm.

Na powierzchniach materaca nie dopuszcza się:

- rozpruć, rozdarć i plam,
- niezamierzonych zmarszczeń i nierówności,
- przesunięć wzoru materiału pokryciowego na krawędziach większych niż 3 mm,
- odchylenia szwów od linii prostej większego niż 2 mm/1 m.

Krawędzie materaca powinny być do siebie równoległe.

3.3.2. Materace z materiałów gąbczastych. Zasadniczym wypełnieniem tych materaców jest pianka poliuretanowa polieterowa, granulata z pianki poliuretanowej polieterowej lub guma piankowo-lateksowa z kawernami.

W przypadku gdy wypełnienie to stanowi guma piankowo-lateksowa, należy zastosować warstwę izolującą np. przez nałożenie warstwy waty lub przestębnowanego pokrowca z watą.

Pozostałe wymagania — wg 3.3.1.

3.3.3. Materace z trawy. Pokrowce z materiału pokryciowego powinny być równomiernie wypełnione rozpulchnioną trawą zamorską lub morską i wszystkie krawędzie mieć zgarniowane. Po zeszyciu pokrowców materace powinny być przepikowane.

Wymagania w zakresie powierzchni materaców i równoległości krawędzi — wg 3.3.1.

3.3.4. Wypukłość materaców wynikająca z zamierzonego rozwiązania plastycznego powinna być określona w dokumentacji technicznej wyrobu.

3.3.5. Jednoczesne występowanie dopuszczalnych wad materiałów pokryciowych w materacu. Na jednej powierzchni widocznej materaca nie dopuszcza się jednoczesnego występowania:

- więcej niż 1 wady — w kategorii A,
 - więcej niż 3 wad — w kategorii B
- wymienionych w PN-74/F-06002 tabl. 8 z tym, że suma tych wad w materacu nie powinna przekroczyć:

4 wad — w kategorii A,

6 wad — w kategorii B.

3.4. Wytrzymałość, odkształcalność i sprężystość materaców. Wytrzymałość i odkształcalność materaców powinna być zgodna z BN-75/7103-05, a sprężystość — z BN-73/7103-09.

Klasa sprężystości materaca powinna być określona w dokumentacji technicznej wyrobu.

3.5. Cechowanie. Do bodna materaca powinna być przyszyta metka, na której powinny być umieszczone w sposób trwały i czytelny co najmniej następujące dane:

- a) nazwa lub znak producenta,
- b) oznaczenie wg 2.2,
- c) ważniejsze materiały tworzące układ tapicerski materaca,
- d) znak kontroli jakości i data odbioru,
- e) cena detaliczna.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Pakowanie, przechowywanie i transport — wg BN-73/7140-08.

5. BADANIA

Badania — wg PN-74/F-06002.

6. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

Do czasu znormalizowania metody badania, wymagania dla materaców wg 3.4 należy sprawdzać następująco:

- a) materace przeznaczone do określonego typu łóżka — na podłożu tego łóżka,
- b) materace stanowiące odrębny przedmiot obrotu towarowego na podkładzie będącym odpowiednikiem twardego podłoża w meblu — przykładając obciążenia w p. 1 zgodnie z BN-75/7103-05 — w zakresie wytrzymałości i odkształcalności i zgodnie z BN-73/7103-09 — w zakresie sprężystości.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badańczo-Rozwojowy Meblarstwa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-66/7193-02

- a) poszerzono normę o wymagania dla materaców sprężynowych i z materiałów gąbczastych,
- b) wprowadzono podział materaców na kategorie A i B,
- c) wprowadzono badania wytrzymałości, odkształcalności i sprężystości materaców wg BN-75/7103-05 i BN-75/7103-09.

3. Normy związane

PN-74/F-06002 Meble mieszkaniowe. Wspólne wymagania i badania

BN-75/7103-05 Łóżka. Wytrzymałość i odkształcalność. Wymagania i badania

BN-73/7103-09 Meble tapicerowane. Sprężystość części tapicerowanych przy ściskaniu. Wymagania i badania

BN-73/7140-08 Meble. Pakowanie, przechowywanie i transport. Wspólne wymagania

Pozostałe normy związane podano w tabl. 2.

4. Ważniejsze materiały do produkcji materaców objęte zakładowymi normami i innymi dokumentami:

pianka poliuretanowa polieterowa — wg ZN-73/MPCh/Og-1999,

formatki sprężynowe typu Bonnell — wg ZN-75/MLiPD-02-5-54,

formatki sprężynowe typu szlarafia — wg ZN-72/MLiPD-02-5-55,

trawa zamorska — instrukcja pt. *Wymagania tech-*

niczne dla wysięłki tapicerskiej z rozwłóknionych liści palmowych (trawy zamorskiej) zatwierdzona przez Dyrektora ZPM dnia 18 maja 1970 r. jako obowiązująca w Zakładach podległych ZPM od dnia 1 października 1970 r.,

wata tapicerska — opracowanie pt. *Wata techniczna* art. WT/CSW październik 1963, Łódzkie Zakłady Przetwórcze Surowców Wtórnych w Łodzi.

5. Normy zagraniczne

CSRS ČSN 846141/1960 Materace do dětských nemocničních lužek

Izrael S.I. 470/1963 Foam nibber latex mattresses

Południowa Afryka SABS 1005-1973 Standaardspesifikasie vir binneweermatrasse

RFN DIN 13013/1956 Matratzen aus Latexschaum

Szwecja SIS 705013/1959 Uppblasbara kuddar och madrasser Rowinizgsmetoder

Węgry MNOSZ 4124-49 Matrac

Anglia B.S. 1819; Part 1: 1963 Mattresses for adult beds and cots

B.S. 1819; Part 2: 1965 Matresses for childrens wts.

B.S. 3173: 1971 Specyfikation for spring contra-units for domestic mattresses

ZSRR ГОСТ 5.1411-72 Мебель бытовая. Матрацы бескаркасные. Требования к качеству аттестованной продукции.

6. Autor projektu normy — mgr inż. Bożena Liezkowska.

6 BN-76/7143-02 Meble mieszkaniowe. Materace. Wspólne wymagania i badania
0925

zmiana 1
25.3.83 r.

1. W punkcie 3.1, w tabl. 1, w wierszu: Dla dorosłych, w kol. 2, pomiędzy wymiarami 2000 i 2050 dopisać wymiar 2030.

2. W punkcie 3.1, w tabl. 1, w wierszu: Dla dorosłych, w kol. 2, wymiary 1860 i 1900 umieścić w nawiasach

3. W punkcie 3.1, w tabl. 1, w wierszu: Dla dorosłych, w kol. 5, wymiary: 700, 800, 1100 i 1200 umieścić w nawiasach

4. W punkcie 3.1, w tabl. 1 u dołu dodatkowo umieścić następującą treść: Wymiary w nawiasach nie są zalecane.

(Biuletyn PKNMłJ nr 7/83 poz. 49)